

H-PBT-A-5/2013. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület **P.I-né** (a továbbiakban: *Kérelmező*) által az **ABC Biztosító** (a továbbiakban: *Pénzügyi szolgáltató*) ellen benyújtott kérelmére indult, xxx ügyszám alatt nyilvántartásba vett, pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban, a 2013. április 23. napján megtartott meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa felhívja a Pénzügyi szolgáltatót, hogy a Kérelmezőnek az xxx számú kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés megszüntetésével összefüggésben 57.470,- Ft kártérítést fizessen meg.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézbesítésétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Törvényszéktől, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: *Psztv.*) rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A Pénzügyi szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekén túl – az ajánlás részére történt kézbesítésétől számított tizenöt napon belül – akkor is kérheti a Fővárosi Törvényszéktől, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a Pénzügyi szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület – a Kérelmező nevének megjelölése nélkül – jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét – legkorábban az ajánlásnak a Pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítésétől számított hatvan nap elteltével – nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a Pénzügyi szolgáltatót és a Kérelmezőt, hogy jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

A Pénzügyi Békéltető Testület ajánlása nem érinti a Kérelmező azon jogát, hogy a Pénzügyi szolgáltatóval szembeni igényét bírósági eljárás keretében érvényesítse.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Psztv. 94. §-ának b) pontja, 97. §-a, valamint 100. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

INDOKOLÁS

A Kérelmező 2013. február 27-én érkezett kérelmével fordult a Pénzügyi Békéltető Testülethez pénzügyi fogyasztói jogvita rendezése érdekében. A Kérelmező kérelmében kártérítés címén 143.676,- Ft fedezetlenségi díj megfizetését kérte.

A Kérelmező előadta, hogy 2012. január 6-án szerződéskötés érdekében a Pénzügyi szolgáltató üzletkötője felkereste férjét és őt, azonban az üzletkötő nem említette, hogy a biztosítási szerződése felmondásra került. Előadása szerint az üzletkötő több gépjármű biztosításukat kezeli, amelyek közül némelyiket újra kötötték. Az üzletkötő 2012. január 6-án történt felkeresésekor arról tájékoztatta, hogy a biztosítási kötvényt az irodában írja meg, mert a számítógépe régi xxx típusú személygépjármű adatait nem rögzíti. A Kérelmező 2012. január 6-án az xxx számú kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés éves biztosítási

díját, 5.720,- Ft-ot a Pénzügyi szolgáltató ügynökének nyugta ellenében átadta. A Kérelmező előadta, hogy a biztosítási díj befizetését igazoló nyugta azt bizonyítja, hogy szándékában állt a felelősségbiztosítási szerződés fenntartása 2012. évre. A Kérelmező 2012. év végén várta az üzletkötőt, majd többszöri sürgetésre 2013. januárjában az üzletkötő azt közölte, hogy ne használják a gépkocsit, mert annak nincs felelősségbiztosítása. Ezt követően a Kérelmező panaszlevelet írt a Pénzügyi szolgáltatónak és kérte a fedezetlenségi díj elengedését, illetve mérséklését. A Kérelmező közölte, hogy a Pénzügyi szolgáltató panaszt elutasító levelének átvételekor, 2013. február 20-án, annak mellékleteként meglepődve vette kézhez a gépjármű-felelősségbiztosítási szerződést felmondó nyilatkozatot, amelyen nem az ő aláírása szerepel.

Az eljárás során nem tette vitássá, hogy a Pénzügyi szolgáltató 2012. év elején jogcím nélkül postai úton 5.720,- Ft-ot részére kifizetett. Azt feltételezte, hogy az összeg utalására a lakásbiztosítási szerződés kapcsán bejelentett káresemény miatt került sor. Sérélmelte, hogy a Pénzügyi szolgáltató az xxx számú szerződés megszűnéséről írásban nem tájékoztatta, és csak a Pénzügyi Békéltető Testülettől a Pénzügyi szolgáltató válasziratával kapta meg a jogvita szempontjából releváns dokumentumokat, azokkal korábban nem rendelkezett. A Kérelmező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződése megszüntetése kapcsán az új szerződés megkötésekor kiszámított, és azóta megfizetett 143.676,- Ft fedezetlenségi díj kártérítés címén való megfizetését kérte. Az eljárás alatt egyezségkötés reményében kérelmét módosítva a fedezetlenségi díj felének megfizetését kérte.

A Pénzügyi szolgáltató válasziratában előadta, hogy a Kérelmező és a Pénzügyi szolgáltató között 2011. január 1-jei kezdettel, az xxx forgalmi rendszámú gépjárműre kötelező gépjármű felelősségbiztosítási szerződés jött létre xxx biztosítási kötvényszám alatt. Közölte, hogy a szerződés a Kérelmező felmondása nyomán 2011. december 31-én megszűnt.

Előadta, hogy a Kérelmező a fenti szerződés megszüntetését követő időszakra nem tett írásban szerződési ajánlatot a Pénzügyi szolgáltatónál. A Kérelmező a kötelező fedezet megteremtésére 2012. január 6. napján tett – formai okok miatt alkalmatlan – kísérletet, amely a korábbi fedezet megszűnését követő 6. nap volt. A Kérelmező által csatolt nyugta szerint a felmondással már megszüntetett szerződésére teljesített 5.720,- Ft biztosítási díjat. Közölte, hogy a felmondással megszüntetett szerződést nem lehet díjteljesítéssel újra létrehozni. Az ítélkezési gyakorlat a díj nemfizetése miatt megszűnt biztosítási szerződés esetében hangsúlyozza, hogy írásbeliség nélkül nem jön létre a biztosítás. A Pénzügyi szolgáltató akként nyilatkozott, hogy a tárgyi összeg 2012. január 19. napján visszautalásra került.

A Pénzügyi szolgáltató szerint a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. tv. (a továbbiakban: Gfbt.) 6. § (1) (2) és (3) bekezdései, valamint a Polgári Törvénykönyv hatálybalépéséről és végrehajtásáról szóló 1960. évi 11. tvr. (Ptké.) 38. § (2) bekezdése alapján a Kérelmező nem tett eleget a Gfbt. 4. § szerinti biztosítási kötelezettségének, amelyre tekintettel, a Kérelmező nem mentesülhet a Gfbt. 22. § szerinti fedezetlenségi díj megfizetése alól.

A Pénzügyi szolgáltató szerint a tényállás releváns elemei alapján kétséget kizáró, hogy a szerződés elsődlegesen azért nem jött létre, mert a Kérelmező nem tett írásbeli ajánlatot. Közölte, hogy a Kérelmező azon nyilatkozata, miszerint a szerződés felmondásán nem az ő aláírása szerepel, ellentétben áll az eddig következetesen fenntartott azon nyilatkozatával, hogy a 2012. évre vonatkozó szerződést akarta megkötni az üzletkötővel, ezért járt nála. Ezért a felmondás érvényességének vitatására irányuló kérelmezői nyilatkozatot nem fogadja el. Utalt arra, hogy a Kérelmezőnél személyesen eljáró ügynöke megerősítette, hogy a korábbi szerződés felmondását tartalmazó nyilatkozatot a Kérelmező írta alá. Az ügynök elmondása szerint ugyanakkor 2012. januárban a Kérelmező jelenlétében, a helyszínen valóban nem

tudta elkészíteni a biztosítási ajánlatot, mert a számítógép „oldtimer” gépjármű esetében a távoli kapcsolatot nem támogatta.

A Pénzügyi szolgáltató akként nyilatkozott, hogy a Pénzügyi Békéltető Testület döntését kötelezőként nem fogadja el.

A Pénzügyi Békéltető Testület a pénzügyi fogyasztói jogvita ügyében a jogvita tisztázása és megoldása érdekében két meghallgatást tartott. A 2013. április 4. napján megtartott meghallgatáson a Kérelmező kérelmét fenntartva, közölte, hogy az xxx kötvényszámú szerződés megszüntetésére irányuló felmondó nyilatkozatot nem ő írta alá, 2011 novemberében a Pénzügyi szolgáltató üzletkötője másik két gépjármű biztosítási szerződésének újrakötése miatt kereste meg, amely újrakötések a korábbi szerződések megszüntetésével megtörténtek. Közölte, hogy az ügynök 2013. év elején, személyes találkozásuk során mulasztását elismerte, amikor azt tanácsolta, hogy az üzembentartó személyének megváltoztatása esetén a Kérelmező szabadulhat a fedezetlenségi díj megfizetése alól. A Kérelmező az üzletkötő tanácsát jogszabálysértőnek tartva, az üzembentartó személyét nem változtatta meg, üzembentartói szerződéssel a gépjármű üzembentartói jogát nem íratta át házastársára, a fedezetlenségi díjat inkább megfizette.

A Pénzügyi szolgáltató az első meghallgatáson fenntartva a válasziratban előadottakat, közölte, hogy a vitás szerződésre vonatkozó felmondás a biztosítási évforduló előtt 30 nappal megérkezett hozzá. Kifejtette, hogy a felmondó nyilatkozat beérkezése előtt a Pénzügyi szolgáltató számlázási rendszere automatikusan elkészítette a vitás szerződés következő biztosítási időszakára vonatkozó számlát, amelyet kiküldött, majd a felmondó nyilatkozatot követően sztornózott, sztornó számla kiküldésével. Elismerte, hogy a Pénzügyi szolgáltató a Gfbt. 8. § (3) bekezdésében foglalt értesítési kötelezettségének nem tett eleget, a Kérelmezőt nem tájékoztatta írásban a szerződés megszűnésének tényéről, a szerződés megszűnésétől számított 30 napon belül. Úgy vélte, hogy mivel a 2012. januárban megfizetett éves biztosítási díjat a Kérelmezőnek visszautalta, és az utalványra a biztosítási szerződés számát felírta, törvényi kötelezettségének eleget tett. Mindazonáltal a pénzügyi fogyasztói jogvita befejezése érdekében vállalta, hogy egyezségkötés esetén 50.000,- Ft fedezetlenségi díjat a Kérelmezőnek megfizet. A Kérelmező az ajánlatot nem fogadta el.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a tényállás további tisztázása érdekében a meghallgatást elhalasztotta. A 2013. április 23. napján megtartott meghallgatásig a Pénzügyi szolgáltató közölte, hogy a szerinte a Kérelmezőtől származó felmondó nyilatkozat 2011. november 30. napján került leadásra a Pénzügyi szolgáltató jászberényi kirendeltségén. A nyilatkozatot a Pénzügyi szolgáltató biztosításközvetítője, K-né R.G. vette át a Kérelmezőtől, a Kérelmező férjének két másik azonos típusú szerződésére (yyy; zzz) vonatkozó évfordulós felmondással együtt. A nyilatkozatok egyszerre kerültek érkeztetésre a kirendeltségen, majd továbbításra a dokumentumkezelőbe. Közölte, hogy a Kérelmező biztosítási ajánlaton és felmondó nyilatkozaton tett aláírását az eljárás kapcsán szabad szemmel összevetette, és szerinte az aláírások egy személytől származnak.

A 2013. április 23-án megtartott meghallgatáson a Kérelmező továbbra is vitatta, az xxx számú szerződés felmondását, kijelentette, hogy a Pénzügyi szolgáltató a szerződés megszűnéséről nem értesítette, a következő időszakra vonatkozó biztosítási díj számláját megkapta, azonban a sztornó számlát nem. A Pénzügyi szolgáltató a második meghallgatáson az írásban és szóban korábban előadott nyilatkozatait fenntartotta. Az első meghallgatáson tett 50.000,- Ft összegű egyezségi ajánlatára, a Kérelmező a második meghallgatáson 60.000,- Ft összegű egyezségi ajánlattal válaszolt. A felek között az eljáró tanács egyezségkötés

létrehozására irányuló kísérlete ellenére a pénzügyi fogyasztói jogvita egyezséggel való befejezése és megoldása érdekében az egyezés nem jött létre.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a Psztv. 94. § b) pontja alapján a rendelkezésre álló iratok és nyilatkozatok értékelése során – a 2013. április 23-án megtartott folytatólagos meghallgatáson – arra az álláspontra jutott, hogy az ügy érdemében ajánlást hoz, megállapítva a Kérelmező kérelmének részbeni alaposágát.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa megállapította, hogy a Kérelmező és a Pénzügyi szolgáltató között az xxx forgalmi rendszámú, 34 éves xxx gépkocsira 2011. január 1-jei kockázatviselési kezdettel, xxx szám alatt gépjármű felelősségbiztosítási szerződés jött létre. Az éves biztosítási díj megfizetésére tekintettel a szerződés hatályba lépett.

A felek között a vita tárgyát az képezte, hogy a szerződés 2011. december 31. napjára történt felmondása érvényes volt-e, és ha a szerződés megszűnt, a szerződés megszűnését követő fedezetlenségi időszakra a Kérelmező által megfizetett fedezetlenségi díj kit terhel, köteles-e annak teljes mértékét a Kérelmező viselni, vagy annak felmerülése kapcsán a Pénzügyi szolgáltató polgári jogi kártérítési felelőssége is megállapítható.

Az eljáró tanács a szerződés megszüntetésére irányuló felmondó nyilatkozatot érvényesnek fogadta el, mivel a felmondó nyilatkozat a Pénzügyi szolgáltatóhoz a biztosítási évfordulót megelőző 30 nappal beérkezett. Az eljáró tanács rögzítette, hogy a Pénzügyi Békéltető Testület eljárása közvetítői eljárás, annak során írásszakértő kirendelésének helye nincs. A Kérelmező a felmondó nyilatkozat érvényes voltát bár vitatta, annak érvénytelenségét nem igazolta.

Megállapítható volt továbbá, hogy a Pénzügyi szolgáltató ügynöke a felmondó nyilatkozat ellenére 2012. január 6-án az xxx számú szerződés 2012. évre vonatkozó biztosítási díját a Kérelmezőtől nyugtán átvette. Az eljáró tanács szerint a Pénzügyi szolgáltató és ügynöke a díj átvételével olyan magatartást tanúsított, amely alkalmas volt arra, hogy a Kérelmező felé azt a látszatot keltse, miszerint a szerződés a díj átvételével érvényes és hatályos. Az eljáró tanács megállapította azt is, hogy a Pénzügyi szolgáltató a 2012. évi díj megfizetésére szóló sztornó számla Kérelmezőnek való megküldését és átvételét nem tudta igazolni. Igazolta azonban, hogy a Kérelmező által 2012. január 6-án megfizetett biztosítási díjat a Kérelmezőnek postai úton visszafizette.

A felek által nem vitásan ugyanakkor megállapítható volt, hogy a Pénzügyi szolgáltató a biztosítási szerződés megszűnéséről a Gfbt. 8. § (3) bekezdésében foglaltak ellenére jogszabályi kötelezettségét megsértve a szerződés megszűnéséről a Kérelmezőt nem értesítette.

A Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 277. § (4) bekezdése szerint a felek a szerződés teljesítésében együttműködésre kötelesek. A kötelezettnek a szerződés teljesítése érdekében úgy kell eljárnia, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható, a jogosultnak pedig ugyanilyen módon elő kell segítenie a teljesítést. Ugyanezen szakasz (5) bekezdése szerint a felek a szerződés teljesítését érintő minden lényeges körülményről kötelesek egymást tájékoztatni.

A Gfbt. 8. § (3) bekezdése a Ptk. 277. § (5) bekezdésével összhangban kimondja, hogy a biztosító köteles – a díjnemfizetéssel történő megszűnés esetének kivételével – a biztosítási szerződés megszűnésének tényéről ..... (....)..... a megszűnést, illetve az arról történt tudomásszerzést követő 30 napon belül az üzemben tartót írásban tájékoztatni.

A biztosítókról és a biztosítási tevékenységről szóló 2003. évi LX. törvény (Bit.) 48. § (2) bekezdése szerint az ügynök – és az általa közvetítésre igénybe vett, vele munkaviszonyban, megbízási, illetve munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban álló személy – közvetítői tevékenysége során okozott kárért a biztosító felelős.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a fent említett törvényi rendelkezések és a tényállás alapján arra a következtetésre jutott, hogy a Pénzügyi szolgáltató az xxx számú szerződés megszüntetéséről szóló írásbeli értesítés elmulasztásával, és ügynöke 2012. évre vonatkozó biztosítási díj átvételével a Ptk. 277. § (4) és (5) bekezdésében, továbbá a Gfbt. 8. § (3) bekezdésében foglalt törvényi kötelezettségét megszegve, a Ptk. 318. § alapján a Kérelmezőnek szerződésszegéssel kárt okozott, amelyet a Ptk. 339. § (1) bekezdés szerint felelőssége arányában megtéríteni tartozik.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa szerint a Pénzügyi szolgáltató ügynökének 2012. január 6-án ismernie kellett volna azt, hogy a Kérelmező xxx számú szerződése 2011. december 31-én megszűnt. E tény az ügynök az általa használt szerződés-nyilvántartó rendszerben ellenőrizhette volna. E magatartás az ügynöktől elvárható volt, miután a szerződést ő kötötte, karbantartására köteles volt. Az eljáró tanács szerint azzal, hogy az ügynök a Kérelmezőtől a 2012. évre vonatkozó díjat átvette, olyan látszatot keltett, hogy a szerződést a felek díjfizetéssel érvénybe helyezték.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa szerint a Pénzügyi szolgáltató a megfizetett biztosítási díj visszafizetésével önmagában nem mentesülhet. Nem mentesülhet a díj visszafizetésével attól, hogy jogszabályban írt kötelezettségét teljesítse, és értesítse a Kérelmezőt, hogy kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződése milyen jogcímen és mely időpontban szűnt meg. Az eljáró tanács szerint a Pénzügyi szolgáltató nem úgy járt el ahogy az az adott helyzetben elvárható, jogszabályban foglalt kötelezettségét elszegve a Kérelmezőnek kárt okozott, amelyért polgári jogi kártérítési felelősséggel tartozik. A Kérelmezőnek okozott kár a fedezetlenségi díj Kérelmező általi megfizetése volt, amelyet a Kérelmező 143.676,- Ft összegben megfizetett.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa szerint a jogalkotó a gépjármű-felelősségbiztosításról alkotott törvényi szintű jogszabályban azzal, hogy a biztosító kötelezettségévé tette, hogy a szerződés megszűnéséről a szerződőt 30 napon belül értesíteni kell, kiemelte annak társadalmi jelentőségét, hogy a közúti közlekedésben résztvevők a közlekedésben biztosítási fedezettel vehetnek részt. Ha az üzembentartó biztosítási fedezete akár felmondás, akár díj nem fizetés címén megszűnik, a biztosító erről az üzembentartót értesíteni köteles. Ezt követően az üzembentartó a gépjárművel nem közlekedhet, vagy közlekedése esetén köteles a biztosítási fedezetről gondoskodni.

A Gfbt. 4. § (1) bekezdése szerint minden magyarországi telephelyű gépjármű üzembentartója köteles – a külön jogszabály alapján mentesített gépjárművek kivételével – az e törvény szerinti biztosítóval a gépjármű üzemeltetése során okozott károk fedezetére, az e törvényben meghatározott feltételek szerinti biztosítási szerződést kötni, és azt díjfizetéssel hatályban tartani (biztosítási kötelezettség).

A Ptk. 340. § (1) bekezdése szerint a károsult a kár elhárítása, illetőleg csökkentése érdekében úgy köteles eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amely abból származott, hogy a károsult e kötelezettségének nem tett eleget.

A Pénzügyi Békéltető Testület eljáró tanácsa a tényállás értékelése során a Pénzügyi szolgáltató kártérítő felelősségét megállapítva a Kérelmező önhibáját is megállapította. Az

eljáró tanács a Kérelmező terhére vette figyelembe, hogy a Kérelmező a visszafizetett biztosítási díj okát, jogcímét nem ellenőrizte, nem győződött meg arról, hogy a visszafizetést tartalmazó nyugtán rögzített számsor mit jelent, mely szerződéshez tartozik. Az eljáró tanács szerint, mivel a visszafizetett díj összege ugyanannyi volt, mint a megfizetett díj összege a Kérelmező gondosabb magatartás esetén – idős kora ellenére – vélhette volna, hogy a pénzösszeg a gépjármű-felelősségbiztosítás díja. A Kérelmező tudatában volt annak, hogy a gépjárművet kötelező felelősségbiztosítás nélkül nem üzemeltetheti. Éppen ezért gondosabban kellett volna eljárnia az 5.720,- Ft átvételét követően. Az eljáró tanács a Kérelmező magatartását értékelve arra jutott, hogy a Kérelmező közrehatott a fedezetlenségi időszak kialakulásában és a díj megfizetésének kötelezettségében, ezért kármegosztás alkalmazását látta indokoltnak. Az eljáró tanács a Kérelmező és a Pénzügyi szolgáltató magatartását értékelve arra jutott, hogy a Kérelmezőre terhesebb 60% - 40%-os kármegosztás alkalmazása indokolt. E azt jelenti, hogy a fedezetlenségi díj 60%-át a Kérelmező viselni tartozik, annak 40%-át pedig kártérítés címén a Pénzügyi szolgáltató fizesse meg.

A Psztv. 94. § b) pontja alapján – egyezség hiányában – az eljáró tanács az ügy érdemében ajánlást tesz, ha a kérelem megalapozott, azonban a 4. §-ban meghatározott törvények hatálya alá tartozó személy vagy szervezet az eljárás kezdetekor úgy nyilatkozott, hogy a tanács döntését kötelezésként nem ismeri el, illetve ha a tanács döntésének elismeréséről egyáltalán nem nyilatkozott.

Mivel a Kérelmező kérelme a fentiek szerint részben megalapozott, és a Pénzügyi szolgáltató az ügyben alávetési nyilatkozatot nem tett, az eljáró tanács a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki.

Budapest, 2013. május 07.

Trencséniné dr. Molnár Ágnes s.k.,
az eljáró tanács elnöke

dr. Nagy Szabolcs s.k.,
az eljáró tanács tagja

Elek Mariann s.k.,
az eljáró tanács tagja